

جمهوری اسلامی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

شماره استاندارد ایران

2818

واژه ها و اصطلاحات دندانپزشکی - بخش اول - اصطلاحات پایه

چاپ اول

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران تنها سازمانی است در ایران که بر طبق قانون میتواند استاندارد رسمی فرآوردهها را تعیین و تدوین و اجرای آنها را با کسب موافقت شورای عالی استاندارد اجباری اعلام نماید. وظایف و هدفهای موسسه عبارتست از:

(تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی - انجام تحقیقات بمنظور تدوین استاندارد بالا بردن کیفیت کالاهای داخلی، کمک به بهبود روشهای تولید و افزایش کارایی صنایع در جهت خودکفائی کشور - ترویج استانداردهای ملی - نظارت بر اجرای استانداردهای اجباری - کنترل کیفی کالاهای صادراتی مشمول استاندارد اجباری و جلوگیری از صدور کالاهای نامرغوب بمنظور فراهم نمودن امکانات رقابت با کالاهای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین المللی کنترل کیفی کالاهای وارداتی مشمول استاندارد اجباری

بمنظور حمایت از مصرف کنندگان و تولیدکنندگان داخلی و جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب خارجی راهنمایی علمی و فنی تولیدکنندگان، توزیع کنندگان و مصرف کنندگان - مطالعه و تحقیق درباره روشهای تولید، نگهداری، بسته بندی و ترابری کالاهای مختلف - ترویج سیستم متریک و کالیبراسیون وسایل سنجش - آزمایش و تطبیق نمونه کالاها با استانداردهای مربوط، اعلام مشخصات و اظهارنظر مقایسه ای و صدور گواهینامه های لازم).

موسسه استاندارد از اعضاء سازمان بین المللی استاندارد میباشد و لذا در اجرای وظایف خود هم از آخرین پیشرفتهای علمی و فنی و صنعتی جهان استفاده مینماید و هم شرایط کلی و نیازمندیهای خاص کشور را مورد توجه قرار میدهد.

اجرای استانداردهای ملی ایران بنفع تمام مردم و اقتصاد کشور است و باعث افزایش صادرات و فروش داخلی و تأمین ایمنی و بهداشت مصرف کنندگان و صرفه جوئی در وقت و هزینهها و در نتیجه موجب افزایش درآمد ملی و رفاه عمومی و کاهش قیمتتها میشود.

تهیه کننده

کمیسیون استاندارد مواد دندانپزشکی

رئیس

یزدانی - علی متخصص دندانپزشکی
ترمیمی و مواد دندانی
دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه شهید بهشتی

اعضاء

اسفندیاری - دکتر داروساز
عزت پارسانکو - لیسانس بهداشت
منصور گلپرور - محمد دکتر دندانپزشک
دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه تهران

تقی

توسلیان - مهندس شیمی
وزارت صنایع

عذرا

شایسته - دکتر میکروبیشناس
دانشگاه الزهرا

شوکت بخش - متخصص ارتودنسی	دانشکده دندانپزشکی - دانشگاه شهید بهشتی
رحمان	دندانپزشکی
گوهری - علی	پژوهشگر و متخصص فنی
میرزاییگی -	لیسانس فیزیک
جهانشاه	
میرلوحی -	دکتر دندانپزشک
منوچهر	بهداری نیروی زمینی
نور آذر - سید	مهندس مکانیک
سلیمان	دانشکده مکانیک - دانشگاه صنعتی امیر کبیر

دبیر

آریانت - عفت دکتر داروساز موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

فهرست مطالب

واژه‌ها و اصطلاحات دندانپزشکیمقدمههدف و دامنه کاربردبخش اول - واژه‌ها و اصطلاحات

بسمه تعالی

پیشگفتار

استاندارد واژه‌ها و اصطلاحات دندانپزشکی بخش اول - اصطلاحات پایه که بوسیله کمیسیون فنی مواد دندانی تهیه و تدوین شده و در ششمین کمیته ملی استاندارد مهندسی پزشکی مورخ 66/7/7 مورد تأیید قرار گرفته اینک باستناد ماده یک قانون مواد الحاقی به قانون تاسیس موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران مصوب آذرماه 1349 بعنوان استاندارد رسمی ایران منتشر میگردد .

برای حفظ همگامی و هماهنگی با پیشرفتهای ملی و جهانی در زمینه صنایع و علوم استانداردهای ایران در مواقع لزوم مورد تجدیدنظر قرار خواهند گرفت و هر گونه

پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها برسد در هنگام تجدیدنظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه واقع خواهد شد .

بنابراین برای مراجعه به استانداردهای ایران باید همواره از آخرین چاپ و تجدیدنظر آنها استفاده نمود .

در تهیه و تدوین این استاندارد سعی شده است که ضمن توجه به شرایط موجود و نیازهای جامعه حتی‌المقدور بین این استاندارد و استاندارد کشورهای صنعتی و پیشرفته هماهنگی ایجاد شود .

لذا با بررسی امکانات و مهارت‌های موجود و اجرای آزمایش‌های لازم این استاندارد با استفاده از منابع زیر تهیه گردیده است :

استاندارد بین المللی بشماره 1/1942 چاپ سال 1977

1- ISO 1942/1, 1977

واژه‌ها و اصطلاحات دندانپزشکی

بخش اول - اصطلاحات پایه

1 - مقدمه

مساله ترجمه واژه‌های خارجی و پیدا کردن معادل فارسی مناسب برای لغات علمی و فنی که ساده باشند . در همه رشته‌ها وجود دارد . اشخاص و موسسات ذینفع تاکنون گام‌هایی در این جهت برداشته‌اند با توجه به فعالیت‌های وسیع دندانپزشکی که در چند سال اخیر در کشور آغاز شده است و با در نظر گرفتن اینکه دندانپزشکانی که در رشته‌های مختلف کار میکنند ، بسته به سوابق تحصیلی و محیط کار خود برای هر یک از لغات و اصطلاحات واژه‌های فارسی یا بیگانه مختلف بکار می‌برند . ضرورت پیدا کردن واژه‌های یکسان در تمام موسسات آموزشی و غیر آموزشی که با دندانپزشکان سر و کار دارند بیشتر محسوس است از این رو موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران بمنظور ایجاد یک زبان مشترک علمی و فنی با تشکیل کمیته‌هایی از اهل فن در این راه پیشقدم شده تا اصطلاحات علمی معمول دندانپزشکی را از دو زبان انگلیسی و فرانسه ، حتی الامکان بفارسی برگردانده و تعریف یا تعاریف دقیق هر لغت را نیز در این مجموعه بگنجانند . باین امید که در آینده دندان‌پزشکان بتوانند منظور علمی واحدی را به یک زبان بیان کنند .

در این استاندارد صرفنظر از مسایل حقوقی و قانونی ، هنر و فن دندانسازی بعنوان جزئی از رشته دندانپزشکی تلقی شده است .

2- هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد یکسان کردن واژههای پایه دندانپزشکی در متون مختلف مربوط به این علم بزبان فارسی است .

بخش 1 - واژهها و اصطلاحات

Dentistry

Art Dentaire (1)

دندانپزشکی : دندانپزشکی دانش و هنر پیشگیری ، تشخیص ، درمان بیماریها ، ضایعات و ناهنجاریهای مادر زادی دندانها فکین ، دهان و جانشین ساختن دندانهای از دست رفته و انساج مربوط به آنها است .

Prosthetics, Prosthodontics

(Art de La prothese dentaire)

رشته پروتز : بخشی از دندانپزشکی است که با امور طراحی و ساخت اجزای مصنوعی به منظور جانشینی یک و یا چند دندان از دست رفته و انساج مربوط به آنها جهت قرار دادن در دهان در ارتباط است .

Dental Operator: Dental Surgery

(Cabinet Dentaire)

مطب دندانپزشکی : مکانی که برای انجام درمانهای دندانپزشکی تجهیز شده است .

Dental Laboratory

(Laboratoire Dentaire)

لابراتوار (کارگاه) دندانسازی : کارگاهی که در آن کارهای فنی (مربوط به ساخت پروتزهای دندانی و غیره) دندانپزشکی بدون نیاز به حضور بیمار انجام میشود .

Conservative Dentistry

(Dentisterie Conservatrice)

دندانپزشکی حفاظتی : بخشی از دندانپزشکی که در آن درمان و ترمیم با هدف حفظ انساج دندان انجام میشود .

Dental Laboratory Technicien
(Technicien de Laboratoire Dentaire)

تکنسین لابراتوار (کارگاه) دندانسازی : تکنسین صلاحیتدار که میتواند در کارگاه دندانسازی کارهای لابراتواری را بدون نیاز به حضور بیمار انجام دهد .

Endodontics
(Endodontie)

رشته درمان : بخشی از دندانپزشکی حفاظتی که با درمان ریشه و مغز² دندان در ارتباط است .
دندانپزشکی کودکان :

Pedodontics
(Pedodontie)

پر کردن :

Filling
(Obturation)
a) Filling Material
(Produit)

الف - ماده پرکننده : ماده مناسبی که در حفره دندان قرار میگیرد بدون آنکه ضرورتاً شکل و کارائی دندان را ترمیم کند .

b) Filling action
(Action)

ب - عمل پر کردن : قرار دادن مواد مناسب در حفره دندان بدون اینکه ضرورتاً شکل و کارائی دندان ترمیم شود .

Restoration
(Restauration)

a) Restoration Mateuas
(Produit)

الف - ماده ترمیمی : ماده یا موادی که شکل و کارائی دندان را ترمیم و اصلاح میکند .

b) Restoration Action
(Action)

ب - عمل ترمیم : ترمیم و اصلاح شکل و کارائی کامل دندان

Dental Matierial
Produit Dentaire

مواد دندانی : هر مادهای که منحصرآ برای مصرف در دندانپزشکی و دندانسازی ساخته شده باشد .

Dental Equipment
Materiel Dentaire

تجهیزات دندانپزشکی : دستگاهها , ماشین آلات و لوازمی که منحصرآ برای استفاده در دندانپزشکی طراحی و ساخته شده است .

Dental Instruments
Instruments dentaires

ابزار دندانپزشکی : هر وسیله کوچک دستی و مکانیکی که منحصرآ برای استفاده در دندانپزشکی طراحی و ساخته شده است .

Impression
(Empreinte)

قالب منفی : الگوی دقیقی که با استفاده از مواد قالبگیری دندانپزشکی بطور منفی از دهان و دندان و یا بخشی از آنها تهیه میشود .

Model (Working or study)
(Model (de travail ou d'e'tude))

قالب مثبت (مدل الگو) (کاری یا مطالعاتی) : الگوی دقیقی که با استفاده از مواد قالب ریزی دندانپزشکی بطور مثبت از دهان , دندان و یا بخشی از آنها تهیه میشود .

Mould
(Surmoulage)

قالب منفی مدل : الگوی دقیقی که با استفاده از مواد معینی بطور منفی از مدل تهیه میشود .

Anatomical Crown
(Couronne Anatomiques)

تاج تشریحی : قسمتی از دندان که معمولا با نسج مینا پوشیده شده است تاج تشریحی شامل نسج مینا نیز میشود .

Clinical (visible) crown
(Couronne Apparente)

تاج نمایان : قسمتی از دندان که در داخل دهان نمایان است و بالاتر از لبه آزاد قرار دارد .

Removable Prosthesis
(Prothese Amovible)

پروتز متحرک : نوعی از پروتزهای دندانی که قابل برداشتن و گذاشتن در دهان توسط بیمار است .

Post crown
(Couronne a tenon(s) radriculaire(s))

پایه تاج با اتصال میله‌های : نوعی پروتز که تاج نمایان دندان بدون مغز را بازسازی میکند و بوسیله یک یا چند میله در داخل ریشه محکم میشود .

Root canal Enlargment

(Elargissement des canaux)

گشاد کردن مجرای ریشه : گشاد کردن مجرای ریشه دندان با روشهای مکانیکی یا مکانیکی شیمیائی بمنظور صاف و هموار کردن مجرای ریشه .

Restorative Dentistry

(Medecine Dentaire Restauratrice)

دندانپزشکی ترمیمی : اصطلاح جامعی شامل روشهای درمانی که در مورد افراد با دندان یا افرادی که بخشی از دندانهای خود را از دست داده‌اند بکار میرود و میتواند شامل پر کردن دندان ، معالجه ریشه ، معالجه بیماریهای لثه ارتودونسی و پروتز باشد .

1- واژه‌های داخل پرانتز به زبان فرانسه است .

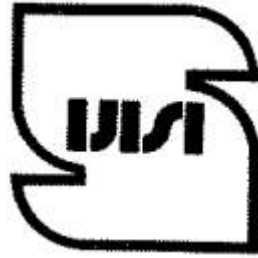
2- این واژه به غلط تاکنون صرفاً به عصب دندان اطلاق شده است . Pulp

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI NUMBER

Dental vocabulary list - basic terms

1st Edition